

kan samle saa mange Stemmer fra andre Kredse for min Person som gørligt, og han bliver da simpelt hen tvunget ind i ikke blot at holde sig til sin egen Kreds, hvilket i Virkeligheden er den oprindelige Tanke i hele dette Lovforslag; han vil blive tvunget ind paa andre Jagtrevierer for der at søge at skaffe sig et Supplement til sine Stemmer. Med andre Ord, dette System ligefrem opelsker Kampen indenfor Partiet. I Stedet for som andre Systemer og den forrige Valgmaade at gøre enhver Bestræbelse, som en Kandidat gør for at forøge sit Stemmetail, til en Fordel for Partiet, til en Forøgelse af dette, vil det System, den ærede Indenrigsminister her foreslaar, betyde, at der indenfor Partiet til Ødelæggelse for Partiet vil opstaa en Kamp for den enkelte Person. Det er en stor og væsentlig Anke mod det Tilbageskridt, som paa dette Omraade foreslaas.

Nu skal jeg derefter overfor den højtærede Indenrigsminister erkende, at Partilisten, som den praktiseredes gennem den i April vedtagne Lov, med Rette ikke var yndet. Det var i Virkeligheden en særdeles ubehagelig Opgave, man lagde paa den politiske Organisation, der skulde foretage Nummereringen. Hvorfor var det saa ubehageligt? Jo, fordi man i sidste Øjeblik havde fjernet det, som var Partilistens naturlige Forudsætning, Vælgerens Ret til Nummerering af Kandidater. Partilisten alene i Forbindelse med den begrænsede Ret til kun at afkrydse een Kandidat virkede saaledes, at Partilisten aldeles dominerede undtagen i enkelte Tilfælde, som vi alle kender, hvor særlige Forhold forelaa. Vælgeren havde intet som helst Middelet til at udtrykke, at han ikke varenigi Partilisten. Det vakte selvfølgelig Uvillie hos Vælgeren, at han afsit Parti fik præsenteret en Liste, som han paa ingen Maade kunde ændre. Det er en gammel Uvillie, som vi kender fra Kommunevalgene, hvor Vælgerne er højest utilfredse med at skulle stemme paa et Bogstav og dermed paa en aldeles urokkelig Liste.

Hvis man havde bevaret Partilisten i Forbindelse med Nummereringen, vilde det sige, at man havde gennemført Stemmeoverføringsretten, Vælgerens Ret til at udpege ikke blot Nr. 1, men ogsaa de andre Kandidater; hvis der kunde vælges flere end den, han gav sin Stemme, men som ikke fik nok til at vælges. Man havde Stemmeoverføringsretten, men tillige gav man Vælgerne fuld Adgang til at bestemme, hvorledes denne Stemmeoverføring fandt

Sted, og Partilisten var kun det Supplement dertil, som var nødvendigt, hvor Vælgerne maaske ikke brød sig om at benytte Nummereringsretten, eller hvor de ikke kendte tilstrækkeligt til Forholdene. Partilisten var i Lovforslaget tænkt som en Sikring imod Stemmespild eller mod Vilkaarlighed eller Fejl i det oprindelige Forslag, medens den ved den Ordning, som gennemførtes, kommer til at indtage en alt dominerende Plads.

Jeg vil derfor meget henstille, at man paa ny optager til Overvejelse den oprindelige Tanke, at have Stemmeoverføring med fuld Ret for Vælgerne til fri Nummerering og med Partilisten som Supplement. Hvis man absolut vil bort fra Partilisten, kan man for mig ogsaa godt gøre dette, hvis man blot bevarer Stemmeoverføringen og Vælgerens Ret til Nummerering. Jeg føler mig overbevist om, at Partilisten alligevel vil dukke op som en Parole gennem Partiets Organer til Nummerering i den og den Rækkefølge. Derfor tror jeg, det er rigtigst at bevare Partilisten og tage Nummereringen med; men at stryge Stemmeoverføringen er et Tilbageskridt, som jeg haaber, at Rigsdagen ikke vil gaa med til.

Jeg vil om Ændringerne i Lovforslaget for øvrigt kun bemærke, at den Maade, hvorpaa Tillægsmandaterne nu fordeles, medfører en Tilbagevenden til en Tilstand, der ikke var saa meget yndet her i Rigsdagen, nemlig den stærke Sondring mellem de direkte valgte og de ved Tillægsmandater valgte. Dette stærke Skel var præciseret derigennem, at een Kandidat fik sit Mandat af Valgbestyrelsen, medens en anden fik sit Mandat bekræftet ved Meddelelse fra Indenrigsministeriet. I den Valglov, vi benyttede i April, var denne Sondring fjernet paa den Maade, som det ærede Medlem kender, idet Udtagelsen af alle Kandidaterne fandt Sted samtidig, hvad enten deres politiske Tilværelse skyldtes Kredsvalg eller Tillægsvalg, og de fik deres Valgbreve fra den samme Myndighed. Derfor er der heller ikke nu i Tinget nogen som helst Sondring mellem dem, der er valgte ved den forholdsvis Fordeling i første Omgang, og dem, der er valgte ved forholdsvis Fordeling i anden Omgang. Jeg vil meget ønske, at man kunde bevare denne Ordning, hvorved der ingen saadan Sondring sker.

Derimod er jeg ganske enig med Hr. Korsgaard i, at de Bestemmelser, der er tilføjede om Stedfortrædere, er nødvendige. Der er her en Mangel i den gældende Lov, idet i visse Tilfælde Stedfortræderen kunde mangle.